

Almelo, 26 januari 2022

Aan: College van B&W

Van: fractie PvdA Almelo

Betreft: Schriftelijke vragen m.b.t. schuldhulp

Geacht College

In de Twentsche courant Tubantia van 25 januari 2022 was een artikel te lezen, met de titel: "Schuldenrechters' in Almelo bezorgd over gebrek aan klandizie"

► Wettelijke regeling bij financiële problemen minder vaak benut

'Schuldenrechters' bezorgd over gebrek aan klandizie

Rechters in Almelo maken zich grote zorgen over het aantal mensen dat met problematische schulden in de wettelijke schuldsanering terechtkomt. Niet omdat de aantallen stijgen, maar juist omdat ze dalen. „De weg naar de schuldsanering wordt niet gevonden.”

Maarten Schoon
Almelo

Sterk gestegen energieprijzen, veel duurdere boodschappen en hoe dan ook een enorme inflatie. Ontwikkelingen, die er eigenlijk voor zouden moeten zorgen dat er fors meer mensen in de wettelijke schuldsanering terechtkomen. Maar het tegendeel is het geval. Waar in 2019 in Overijssel nog 366 mensen instroomden, bedroeg dat aantal vorig jaar nog slechts 180. Een halvering dus.

Rechter Mark Bosch, die vanuit de Almelo rechtbank de afdeling leidt die gaat over schulden en faillissementen,

zegt in zijn werk genoeg mensen te zien die problematische schulden hebben en dus voor de wettelijke schuldsanering in aanmerking zouden moeten komen. Probleem is volgens hem dat 'ze blijven hangen' in de schuldhulpverlening. Via gemeentes komen mensen die hun financiën niet op orde hebben vaak bij commerciële bureaus en bewindvoerders terecht. Alleen al in Twente staan er bijna elfduizend mensen onder bewind.

Geen deurwaarders meer

„Voor hun gevoel worden die mensen dan misschien wel geholpen, omdat ze even geen last meer hebben van deurwaarders”, aldus Bosch. Tegelijkertijd vraagt hij zich af of de groep met echt problematische schulden baat heeft bij schuldhulpverlening. „Dan heb ik het over mensen met schulden waar je niet binnen zo'n vijf jaar van afbent, waarbij je alleen maar bezig bent om rente te betalen. Dat los je niet op met een betalingsregeling of het handig in de lucht houden van alle ballen. Dan moet je echt naar de wettelijke schuldsanering.” Dat proces loopt via de 'schuldenrechter'.

Vaak los je het probleem niet op met een betalingsregeling

– Mark Bosch, 'schuldenrechter'

Bij wettelijke schuldsanering leven schuldenaars drie jaar lang onder strikte financiële voorwaarden. Als dat goed gaat, zijn ze verlost van alle oude schulden en kunnen ze weer met een schone lei beginnen. „Maar de weg ernaartoe wordt niet gevonden.”

Bevindingen ombudsman

Met hun ervaringen en zorgen sluiten de Almelo rechte, maar ook collega's elders in het land, aan bij de bevindingen van de Reinier van Zutphen, de Nationale ombudsman. Die noemde in 2020 de toegang tot de wettelijke schuldsanering al een 'hindernisbaan zonder finish'. Van Zutphen legde de bal destijds bij de gemeenten en bewindvoerders. Hij vroeg zich af of zij de mensen wel goed genoeg helpen.

Zelf wil 'schuldenrechter' Bosch de schuld van de verstopte toegang tot de wettelijke schuldsanering niet per se in de schoenen schuiven van gemeenten en hulpverleners. „Want de schuldenaar zelf is er tenslotte ook altijd bij. Als die niet meewerkt dan kun je als hulpverlener hoog en laag springen.”

De PvdA fractie snapt de bezorgdheid van schuldenrechters, en wil daarom meer inzicht krijgen in de effecten van de Almelo aanpak m.b.t. schuldhulpverlening. De fractie heeft de volgende vragen n.a.v. het kranten artikel:

1. Heeft het college enig idee waarom is er een afname te zien in het aantal mensen dat met problematische schulden in de wettelijke schuldsanering terechtkomt, terwijl er juist meer mensen in aanmerking zouden moeten komen?
2. De schuldenrechters geven aan dat mensen met problematische schulden blijven hangen in de schuldhulpverlening en niet doorgestuurd worden naar de wettelijke schuldsanering. Kan het college zich in deze bewering vinden? (uitleg bij ja of nee)
3. Is de huidige Almelo schuldhulpverlening effectief in het oplossen van problematische schulden en waarom of waarom niet?

4. Is er een oorzaak te noemen van de moeilijke toegang tot de wettelijke schuldsanering en wie is hiervoor verantwoordelijk?
5. Hoe kan de toegang tot de wettelijke schuldsanering verbeterd worden zodat meer mensen met problematische schulden hier gebruik van kunnen maken?

Op 13 juli 2021 is de raad geïnformeerd door het college dat is besloten om, op initiatief van Schuldenlab Almelo, deel te nemen aan De Nederlandse Schuldhulproute in de vorm van een pilot gedurende 1 jaar. Het doel hiervan was mensen met geldzorgen in een eerder stadium te vinden, en gericht re bereiken zodat snel kan worden doorgeleid naar de juiste hulp.

De PvdA fractie heeft geen documenten kunnen vinden waarin de pilot “Nederlandse schuldhulproute” is geëvalueerd. Wij hebben daarom de volgende vragen:

1. Wat zijn de huidige resultaten van de Nederlandse Schuldhulproute in Almelo?
2. Wat zijn de huidige opbrengsten van de Nederlandse Schuldhulproute voor inwoners van Almelo?
3. Is de Nederlandse Schuldhulproute succesvol gebleken in het eerder vinden, gericht bereiken en snel doorgeleiden van inwoners met geldzorgen naar de juiste hulp?
4. Hoeveel inwoners hebben tot nu toe gebruik gemaakt van de Nederlandse Schuldhulproute?
5. Hoeveel inwoners zijn door de Nederlandse Schuldhulproute geholpen?
6. Wat zijn de knelpunten in de huidige beleidsuitvoering van de Nederlandse Schuldhulproute?
7. Wat zijn de stappen die momenteel worden genomen om de effectiviteit van de Nederlandse Schuldhulproute te verhogen?
8. Is de pilot van de Nederlandse Schuldhulproute al afgerond? Zo ja, wat waren de conclusies?
9. Wat zijn de plannen voor de verdere implementatie van de Nederlandse Schuldhulproute in Almelo na de pilot?
10. Welke verbeteringen zijn er tot nu toe aangebracht in de huidige beleidsuitvoering van de Nederlandse Schuldhulproute?

Vragen m.b.t. hulp via vroegsignalering en schuldhulpspecialisten van de gemeente Almelo

1. Hoe vaak wordt er een betalingsregeling getroffen met inwoners via de Vroegsignalering?
2. Hoeveel inwoners worden er via de Vroegsignalering doorverwezen naar de Stadsbank voor verdere hulp?
3. Hoeveel inwoners slagen er in het aflossen van hun schulden dankzij de hulp via de Vroegsignalering?
4. Hoeveel inwoners geven aan tevreden te zijn met de hulpverlening via de Vroegsignalering?
5. Hoeveel inwoners geven aan dat de Vroegsignalering hen heeft geholpen voordat hun schulden uit de hand liepen?
6. Hoeveel inwoners geven aan dat de Vroegsignalering hen heeft geholpen om hun schulden beter te beheersen?
7. Hoeveel inwoners geven aan dat de Vroegsignalering hen heeft geholpen om hun situatie te verbeteren?
8. Hoeveel inwoners geven aan dat de Vroegsignalering hen heeft geholpen om hun situatie te stabiliseren?

Met vriendelijke groet,

Jorien Geerdink,
PvdA Almelo